

“DÜNYAYI YÖNETEN GİZLİ GÜÇLER” (2007, Ümit Sayın, Neden Kitap) isimli kitabın 289-307. sayfaları arası)

HASAN SABBAAH, ALAMUT KALESİ, BATINILER VE BEYİN YIKAMA YÖNTEMLERİ

Doğudaki Gizli Örgütlenmelere Örnek Olarak Batiniler Nedir, Hasan Sabbah kimdir? Alamut Devleti Nedir?

Gizli örgütlerden bahsedince **Hasan Sabbah** ve **Batinilerden** bahsetmeden geçmek haksızlık olur, çünkü Hasan Sabbah Batılı gizli örgütleri sanıldığından çok daha fazla etkilemiştir. Günümüzde bile **F-tipi örgütlenme** kendini Batinilere benzetmeye çalışmaktadır; **F-tipi Örgütlenmede** henüz bugüne kadar keşfedilmediği üzere benzeri bir haşhişin özelliği mevcuttur; **F.G. isimli şeyh kendini aynı Hasan Sabbah’a benzetmeye çalışmaktadır.** **Hasan Sabbah** ulaşılması çok zor **Alamut kalesinde** eğittiği, Ninjalara benzeyen suikastçi gerillaları ile çevreye büyük bir korku salmıştır. Bu kale ve çevresindeki yerleşim bölgelerinde gizli bir örgüt kuran **Hasan Sabbah**, sistemli ilk zihin kontrolü operasyonlarını da yapan kişi olarak tarihe geçecektir. Bu operasyonlar **Hasan Sabbah’ın** bilimsel konularda ve tıpta ne kadar ilerlemiş bir medeniyetin mirasına sahip olduğunu gösterir, yalnız gerek Türkiye’de, gerekse Batı’da Batiniler ve Hasan Sabbah son derece yanlış tanıtılmıştır. Bu kişilere Batılılar **Hashishin** (Haşhişin) ismini verdiler, bu kelime Türkçe’ye Haşhaşçılar diye çevrildiği için, yanlış olarak Türk literatüründe, **Hasan Sabbah’ı Haşhaş** kullanarak, insanlarda kimyasal zihin kontrolü yaptığı söylenmektedir. Halbuki **Hashish** İngilizce **ESRAR** veya **CANNABIS** (**Cannabis Sativa**, **THC** isimli halüsinojeni içeren ot) demektir. Dolayısı ile aslında kullanılan madde büyük olasılıkla bir veya bir kaç çeşit **halüsinojen** ve esrardır (cannabis). Bugün artık yetişmeyen bazı otların veya bitkilerin de kullanılma olasılığı vardır, çünkü sayıları binleri aşan ve henüz keşfedilmemiş bir çok halüsinojen, tropikal doğanın içinde keşfedilmeyi beklemektedir. Bunların bir kısmı araştırılmış ve belgelenmiştir¹. **Hasan Sabbah’ın** kendine has özel karışimli bir kaç çeşit iksiri olduğu da bilinmektedir², bu bilgi bizi şu gerçeğe de götürmektedir, *‘Hasan Sabbah’ın sadece Alamut kalesinde değil çevrede de farklı bir alt kültür kurmuş olması ve farklı farmakognozik otları deneyen bir tıp, bilim adamı grubuna sahip olması’*. Çünkü insanlarda kimyasal zihin kontrolünü **CIA ve KGB’den** tam 1000 yıl önce düşünebiliyor olmak için, pek çok farmakolojik ve farmakognozik deney yapmak gerekliydi. Bu ise büyük bir bilgi birikimini, enerjiyi ve çabayı gerektiriyordu, ayrıca yoğun bir deney birikimi de gerekliydi. Alamut Kalesinde bu bilgi birikiminin olduğu, dillere destan kütüphanesi ele alındığında anlaşılabilir. Bu bilginin bir kısmı büyük olasılıkla Tropikal iklime sahip ve bu maddelerin denendiği bir kültür olan Hint kültüründen gelmiş olabilirdi, fakat yine de mükemmel karışımlar, antidotlar, çok etkili iksirler için ciddi bir farmakoloji, tıp alt yapısı gerekiyordu. Ayrıca tartma, ölçme, matematik, karışım, çözelti, konsantrasyon, cam kapların imali gibi kavramları ve teknolojiyi de ilkel koşullarda olsa bile kullanabiliyor olmak gerekirdi. Çünkü herkesde aynı neticenin alınması için bu standardizasyon şarttı. Kısacası, böyle bir zihin kontrolünü başarabilmek için mutlaka sağlam

¹ Peter Stafford. **Psychedelics Encyclopedia**, Berkeley: Ronin Pub., 1992.

² Faik Bulut. **Eşitlikçi Dervişan Cumhuriyetleri ve Hasan Sabbah Gerçeği**, İst.: Berfin Yay., 2. basım, 2002. S: 33-45.

tıp bilgisi gereklidir. **Hasan Sabbah** kullandığı yöntemlerle hem **Gül-Haç** üyelerine, hem de **İllüminati** üyelerine örnek teşkil etti. **İllüminatinin** kurucusu **Adam Weishaupt** cannabis ve halüsinojenleri denerdi. **Madam Blavatsky'nin** ise sürekli bazı otlar kullanarak trans haline geçtiğinden ve ünlü kitaplarını bu trans halinde yazdığından bahsedilir. Ünlü tıp adamı ve kahin **Nostradamus** ise hem **Gül-Haç** üyesiydi, hem de geleceği görmek için çok özel halüsinojen bir karışımı kullanıyordu, saatlerce girdiği trans halinde gelecekle ilgili kehanetlerde bulunuyordu. *Yani cadı iksirleri bazen işe yarıyordu!* Ayrıca **Dai Hasan Sabbah'ın Fedailerini**, öldürmeleri istenen kişileri sadece haçer kullanarak öldürüyorlardı; önce yanına bir şekilde gizlice yaklaşmayı başarıyorlar, sonra da çok zehirli bir madde içeren bu haçeri hasımlarına saplıyorlardı. Aslında minik bir derideki çizik bile kişiyi öldürmeye yeterliydi. Böylece sadece **Zihin Kontrolünün** değil, **Kara Bilimin** de ilk uygulayıcılarından biriydi bu gizli tarikat³. Böyle bir sistem ise iyi çalışan bir farmakoloji, farmakognozi ve tıp alt yapısı, bilim birikimi ile mümkündür, Hasan Sabbahın bu zehirlerin panzehirlerini bildiği, onları da gerektiğinde kullandığı rivayet edilir. Ama Büyük Selçuklu gibi bir büyük devlet bu zehirlerin panzehirlerini bilmiyordu ve **Nizamülmük** gibi bir vezirin öldürülmesi sırasında Selçuklu tıbbi iflas etmişti, ama Toksikoloji konusunda **Alamut Kalesi** ve **Alamut Devleti** daha ilerdeydi. Bu konudaki dezinformasyonlar o kadar fazladır ki, Batılı tarihçiler **Ömer Hayyam**, **Nizamülmük** ve **Hasan Sabbah'ın** aynı okula gittiğinden bile cahilce bahsetmektedir, halbuki **Nizamülmük** (1017- 1096), **Hasan Sabbah'tan** (1039-1049 arasında doğmuş) en az **30 yaş büyüktür**, nasıl aynı okula, aynı zamanda gidebilirlerdi⁴?

Hasan Sabbah'ın *haşhaş* değil de başka tip halüsinojen otlar kullandığı konusu çok iyi düşünülmelidir, çünkü bilindiği üzere narkotik anajezikler (morfin, eroin veya haşhaş tentürü, haşhaş) insanlarda sanrı (halüsinasyon) oluşturmaz, sadece apatik ve uykulu bir bilinç hali yapar. **Hasan Sabbah**, büyük olasılıkla pek çok otu ve halüsinojeni kullandı ve denedi. **Haşhaş** ve **afyon** da kullanmış olabilir. Fakat insanlara çok farklı bir bilinç hali sağlayarak

³ Ümit Sayın. **Derin Devletler, Gizli Projeler ve Kirli Gerçekler**, İst.: Neden Kitap, 2006; Ümit Sayın. **Zihin Kontrolü ve Kara Bilim** (2008, hazırlanıyor).

⁴ İsmail Kaygusuz. **Hasan Sabbah ve ALAMUT**. İst.: SU yay., 2004. S:150.

Marco Polo ve Bernard Lewis'in yanlış ifadelerine göre, 'onlara Cenneti gösterip, vaad ediyor, sonra da bu elemanlarını eğitip, çevre ülkelerdeki Hakanları veya Padişahları öldürmeye gönderiyordu. **Hasan Sabbah'ın** dediklerini yapınca ebedi olarak Cennet'e gitmek mümkün olacaktı'. Bu masala bugün inanmak çok zordur. İngilizcedeki suikastçi anlamına gelen **ASSASIN**, **Hashishin** teriminden, yani Batinilerden gelmektedir. Bu kelimenin fiil hali de **Assasinate** (Assasination) dir, suikast yapmak anlamına gelmektedir.

Ünlü **Selçuklu Veziri Nizamülmülk'ün** de ölümünden bu suikastçiler sorumludur⁵, Batılı kaynaklardan etkilenmiş bir yazıdan alıntı yaparsak:

.... 'Büyük Selçuklu Veziri **Nizamülmülk**, tehlikenin çok erkenden farkına varmıştı. Cinayet işleyen **Haşhaşin** fedailerini ele geçirdiklerinde öldürtüp, ibret olsun diye şehir meydanlarında teşhir ettirdi. Ancak sahte cennete kavuşmayı umut eden **Haşhaşinler**, böyle önlemlerle sindirilemezlerdi. Bunu üzerine bir Selçuklu ordusu **1092'de Alamut Kalesi'ni** kuşattı, ancak alamadı. **Hasan Sabbah**, kendisini yok etmek isteyen **Büyük Selçuklu Veziri Nizamülmülk'ü Ebu Tahir** isimli bir fedaisini göndererek öldürttü. İlhanlı tarihçisi **Cüveyni** bu olayı şöyle anlatır:

"*Hasan Sabbah, Nizamülmülk'ü öldürtmek için birçok tuzak kurdu. Fedailerine devletimizi kurtarmak için Nizamülmülk'ü kim öldürecek diye sordu. Fedailerden **Ebu Tahir Arrani** hemen göreve talip oldu. **Nizamülmülk**, Büyük Selçuklu Sultanı **Melikşah'la** birlikte Bağdat'a doğru giderken Nihavend'de konaklamıştı.*

***Ebu Tahir**, sufi kılığında akşamleyin vezirin çadırına giderek bir maruzatı olduğunu söyledi. Büyük Selçuklu Veziri, dilekçeyi okurken Hasan Sabbah'ın fedaisi hançerini çekerek **Nizamülmülk'ün** göğsüne sapladı." Büyük Selçuklu Devleti'nin iki numaralı ismini yok eden **Haşhaşinler**, bu suikastla büyük bir propaganda yaptılar. **Melikşah'ın** ölümünden sonra*

⁵ <http://www.bugun.com.tr/haberler/270807/p52694y154.asp>

oğulları arasında başlayan taht kavgaları **Haşhaşinler'in** iyice kuvvetlenmesine yol açtı. Melikşah'ın oğlu **Berkyaruk** Haşhaşiler'e düşman birini vezirliğe getirince fedai saldırılarından nasibini almıştı. Suikasttan yaralı kurtulan Selçuklu Sultanı, bu olaydan sonra **Haşhaşinler'in** üzerine gitmeyerek, uzak durdu. Ancak **Haşhaşin** terörü o kadar etkili olmuştu ki, devlet adamları zırhsız gezmiyorlardı. Halk korkudan evinden çıkamaz olmuştu. Sultan Berkyaruk, bu durum üzerine Haşhaşinler'le tekrar mücadeleye başladı ve birçok teröristi öldürttü. Daha sonra Moğollar istila sırasında Alamut kalesini ele geçirip, Batinilere son verdiler.”

Kemal Menemencioğlu Batinileri şöyle özetlemektedir⁶:

.....” Hasan Sabah ve ona koşulsuz itaatle bağlı Haşişi fedailerini, sahte cenneti ve ünlü kütüphanesi ile erişilmez Alamut kalesi, önemli mevkide valiler, vezirlerin bir emirle sadık Haşişi uşakları tarafından suikasta uğramaları yüzyıllardır dillere destan olmuştur. Bu kısa yazımızda Haşişilerin tarihçelerini ayrıntılı bir şekilde işlemeyeceğiz. Bu konuda zaten birkaç yetkin kitap ve internet kaynağı vardır. Bunları yazımızın dibinde Kaynakça'da bulabilirsiniz. Sadece tarihimize damgasını vurmuş bu tarikatı ve etkisini kısaca değerlendirmeyi çalışacağız.

Haşişiler'in esas adı Arapçada 'koruyucu, bekçi' (bir görüşe göre gizemlerin koruyucuları) anlamına gelen asesnen'den gelir. Ancak, düşmanları tarafından kelime benzerlikten faydalanarak Haşişiler, yani “haşiş çekenler” (esrarkeşler) ismi onlara giydirilmiştir. Aynı şekilde batıda suikastçı anlamına gelen “assasin” kelimesi de bu tarikattan türemiştir. Esas itibarıyla, Haşişiler ilk zamanlar Nizari İsmaililer'in bir koluydu. Bu muhalif topluluk 1094 yılında Halife el-Mutansır'un oğlu Nizar'ın ordu komutanı Bedr ül Cemali'nin tahtan indirilerek kardeşi el-Mustali'nin halife yapılmasına itiraz eden gruptan oluşmuştur.

Haşişi davasına üstlenmiş kişilere ‘dai’ denir. Bu kelime esasında Nizari İsmaili misyonerlere verilirdi. **Fedai** kelimesi **dai** kelimesinden gelmektedir. Fedakârlık kelimesi aynı kökendir. Dailerden ders alan Hasan Sabah 11nci asırda İran'ın Kum şehrinde doğmuştu. Genç yaşta felsefe, teoloji ve bilimin parlak öğrencisi olan Hasan Sabah daha sonra zekâsını orta doğuda dehşet saçan eşi benzeri olmayan bir tarikatı kurmak için kullanmıştı. Hasan Sabah, ilki Alamut olan kervan geçmez bölgelerde yüksek ve erişilmesi zor dağların tepesinde kaleler zinciri kurmuştu. Dağların Şeyhi (Şeyh-ül Cebel) Hasan Sabah efsanesini batıda duyuranlar arasında Marco Polo Seyahatname'sinde şöyle yazmıştır:

“Şeyh'in kendi dillerindeki ismi Alaaddin'dir. İki dağ arasındaki bir vadinin girişlerim kapattırılmış ve burayı envaitürlü meyvelerin yetiştiği, eşi benzeri görülmemiş güzellikte bir bahçeye çevirtmiştir. İçerisine her biri göz kamaştırıcı zarafette resimlerle bezeli, akla havale gelmeyecek görkemli köşkler ve saraylar inşa ettirmiştir. Kanallardan alabildiğine şarap, süt, bal ve su akmaktadır. Dünya güzeli kadınların ve genç kızların ellerindeki çalgılardan en hoş tınılar, dudaklarından en hoş şarkılar dökülür, dans figürleri izleyeni büyüler. Şeyh'in gayesi. tebaasını buradan öte bir cennetin olmadığına inandırmaktır. Bunun için, Hz. Muhammed'in sözünü ettiği, ırmaklarından şarap, süt, bal ve suyun eksik olmadığı, sakinlerini zevklerin doruklarına erıştiren hurilerle dolu cennet tasvirini örnek almaktadır. Sahiden de, bu civarda yaşayan Arapların gözünde vadi, cennetin ta kendisiydi!

“Haşişiler olarak ayırdıklarının haricinde kimse bahçeye alınmıyordu. Bahçenin girişinde, dünyaya kafa tutabilecek denli güçlü bir kale vardı, başka da bir girişi yoktu. Bizzat kendi maiyeti altına almak üzere sarayında barındırdığı on iki ila yirmi yaş arası gençlere, tıpkı Hz. Muhammed gibi, cennet hikâyeleri anlatıyordu; gençler de, Sarrasinler Hz. Muhammed'e nasıl inanıyorlarsa aynı inançla ona bağlıydılar. Önce kendilerine uyuşturucu bir iksir içirip,

⁶ Kemal Menemencioğlu. **Haşişiler Kimdi?** <http://www.hermetics.org/hasisiler.html> (son erişim 25 Ağustos 2007) Bu yazı özel dağıtılan Consensus dergisi için hazırlanıp Şubat 2007 sayısında bulunmaktadır.

ardından dörderli, altışarlı ya da onarlı gruplar halinde bahçesine sokuyordu. Böylece, gözlerini açtıkları vakit gençler kendilerini dillere destan bahçede buluyorlardı.

“Uyanıp da kendilerini hayal dahi edemeyecekleri güzellikte bir mekânda buluverince, buranın cennetin ta kendisi olduğuna kanaat getiriyorlardı. Etraflarında gönüllerince oynayan kadınlar ve genç kızlar, kendileri de gençliklerinin baharında olunca, burayı terk etmek akıllarının uçundan dahi geçmiyordu.

“Bizim ihtiyar dediğimiz Efendi, sarayını alabildiğine görkemli bir hale getirerek, basit dağlı halkı kendisini Yüce bir peygamber olduğuna inandırmıştı. Haşîşîlerinden birini bir göreve yollamak istediği vakit, aynı iksirle bu kez sarayına taşıtıyordu. Genç adam gözünü açtığı vakit, kendisini cennetten sonra hiç de hoş gelmeyecek kalenin içerisinde buluveriyordu. Ardından, Şeyh'in huzuruna çıkarılıyordu ve genç adam bir peygamberin huzurunda olduğuna canı gönülden inanarak önünde hürmetle secde ediyordu. Şeyh nereden geldiğini soruyordu, o da cennetten geldiğini ve burasının Hz. Muhammed'in Kur'an'da sözünü ettiğinin tıpatıp aynısı olduğunu söylüyordu. Bu da hiç şüphesiz, yanında hazır bekleyen ve bahçeye henüz davet edilmemiş olanların bir an için dahi olsa bahçeye girebilme arzularını kamçılıyordu.

“Şeyh, bir hükümdarın katlini isteyeceği vakit gence şöyle diyordu: "Git ve şunu, şunu öldür; geri döndüğünde meleklerim seni cennete taşıyacaklar. Ölsen dahi, seni cennete almaları için meleklerimi yollayacağım." Bu sözlerle, geri dönmek için can attığı cennetin anahtarına ilelebet sahip olduğuna inanan genç, sabırsızlıkla düşmanını katletmeye koşuyordu. Bu sayede, Şeyh'in, ölümüne karar verdiği kim varsa müritleri sırada bekliyordu. Elindeki böylesi muazzam gücün yarattığı korku hissi, kendilerini hançerin ucunda hisseden hükümdarları kendisiyle iyi geçinmeye mecbur kılıyor, tehdit yaratacak fiillerden alıkoyuyordu. Şunu da eklemeyen geçemeyeceğim: Şeyh'in emrinde, kendisiyle tıpatıp aynı tarzda hareket eden başka kimseler de bulunuyordu. Bunlardan birini Şam'a, bir diğerini de Doğu Anadolu'ya yollamıştı.” (kaynak Haşîşîler – Bernard Lewis)

Ancak, Haşîşîler hakkında farklı görüşler de ortaya atılmıştır. İsmail Kaygusuz Hasan Sabah ve Alamut adlı eserinde şöyle yazmıştır: “Hasan Sabbah'ın özgürlükçü, barışçıl, eşitlik ve paylaşımcılık temelleri üzerine kurduğu Alamut Devleti, **167 yıl hüküm sürmüştü.** Alamut, Pamir'den güneydoğu Akdeniz kıyılarına ve Filistin'e kadar uzanan geniş Ortadoğu coğrafyası içinde, 300'e ulaştığı bilinen Baş Dai'lerin yönetiminde, ortaklaşa çalışarak, aynı kazandan yeniden, özel mülkiyetin olmadığı kale yerleşim birimleri "Darül Hicar"lardan (Göçmenevleri, Göçmenler yurdu) oluşan bir devletti.

“Hasan Sabbah, düşmanların iddia ettiği gibi kale devletinde ne katiller (assasins) ve suikastçılar yetiştirmiş ne de uyuşturucu cenneti yaratmıştı. Hasan Sabbah esasen tarihi belgelerde savaştan kaçınan bir kişilik olarak karşımıza çıkmaktadır. Fakat düşmanlarının (Sünnî Bağdat Halifeleri, Selçuklu Sultanları, Haçlılar, Moğollar) sayıca üstün oluşları, O'nun Alamut'ta savunma amaçlı bir gerilla tanıtma fikrine götürmüştür. Hasan Sabbah'ın seçkin savaşçılardan oluşan bir silahlı birlik (Fedain) yetiştirdiği anlaşılıyor. Bu "Fedailer" iddiaların aksine, yalnızca bölge halklarına zulmeden baskıcı yöneticilere suikastlar düzenlemişlerdi.”

Özellikle son zamanlarda orta doğuda meydana gelen olaylardan dolayı Haşîşîler hakkında çok şey yazılmıştır. Bu konuda Bernard Lewis “Haşîşîler – İslâm'da Radikal Bir Tarikat” kitabında şöyle yazmıştır:

“Şüphesiz, Ortaçağ'ın Haşîşîleri ile günümüzdeki suretleri arasında yadsınamaz bir benzerlik mevcuttur: Suriye-İran bağlantısı; terörün planlı bir şekilde kullanımı; davasının hizmetinde ve öbür dünyada mekânının Cennet olacağına inanan suikastçı ajanın, kendini kurban etmeye varan adanmışlığı. Saldırıların odağında haricî bir düşmanın yer alması

bağlamında, geçmişte Haçlı ordularına, bugün İsrail'e yönelik eylemlerde bu benzerlik durumu iyice su yüzüne vurmaktadır.

“Benzeşimler listesine bir ekleme daha yapacak olursam, o da, Haşîşilere ait eylemlerin yanlış anlaşılması durumudur. Ortaçağdan bu yana Batı dünyasında yaygın olarak kabul gören bir görüşe göre, Haşîşîlerin öfkesi ve hançerleri evvela Haçlılara çevrilmiştir. Bu, düpedüz yanlıştır. Arkalarında bıraktıkları sayısız kurbanların bir çetelesini tutacak olsak Haçlıların azınlıkta kaldıklarını, üstelik bunların Müslümanlar arasındaki karışıklıkların neticesinde hesaptan düşülmüş olduklarını görürüz. Davalarının önünde bertaraf edilmek üzere duran engeller, İslam dünyasının haricî düşmanları değil, bilakis İslam dünyası içinde yer alan, çağdaşları olan İslam dünyasının seçkinleri ve bu kimselerin görüşleri olmuştur. Günümüzde kimi İslamcı terörist örgütlerin İsraililere ve Batılılara karşı faaliyet yürütmekte oldukları doğrudur. Fakat uzun vadede daha ses getirecek muhtemel hedefler olarak, İslam dünyasının mevcut - kendi deyimleriyle mürtet-rejimlerini bellemişlerdir ve hedefleri, bu rejimleri alaşağı edip yerlerine kendi nizamlarını hâkim kılmaktır. Bu bulgular, Enver Sedat'ın suikastçıların beyanlarında ve referans aldıkları eserlerde alenen göze çarpmaktadır. Grubun lideri gururla "Firavunu öldürdüm" dediğinde, hepimizin tarih kitaplarından tanıdığı Firavun'u İsrail'le barışmakla itham etmemiştir herhalde.

“Yol yordam noktasında da aralarında ilginç benzerlikler ve zıtlıklar mevcuttur. Ortaçağ'ın Haşîşîleri, kurbanlarını istisnasız mevcut düzenin idarecileri ve liderleri - krallar, generaller, vaizler ve önde gelen din adamları - arasından seçmişlerdir. Sadece tepede yer alanlara ve güç sahibi olanlara saldırmışlar, işinde gücünde olan sıradan insanlara dokunmamışlardır. Silahlarını - bizzat suikastla görevli Haşîşî'nin kullandığı hançer - neredeyse hiç değiştirmemişlerdir.

“İslam; Hıristiyanlık ve Musevîlik gibi ahlâkî bir dindir ve inançlarında veya uygulamalarında terör ve şantaja asla yer yoktur, İslam hukuku cihadî dinî bir vazife olarak emretmişse de, ne gibi hallerde savaş açılacağı ve savaşa son verileceği, sivillere nasıl muamele edileceği, hedef gözetmeksizin zayıf yaratan kimi silahların kullanılmayacağı gibi, savaşın idaresi hususundaki meseleleri en ince ayrıntısına dek belirlemiştir.”

İsmaililer görünüşte İslami bir yapıya sahipken, İslam öncesi birçok öğretilere sahiplenmekteydiler. Halife İsmail soyundan gelen Fatımiler farklı dinlere tolerans, sosyal adalet ve ilime önem verirlerdi. İsmaili Haşîşîler Batını gizli öğretilerini aşama aşama aktaran dokuz dereceli bir tarikattı. Üst derecelerde radikal heterdoks inançlar verildiği saptanmıştı). Cihangir Gener'in Ezoterik Batını Doktrinler Tarihi'nde aşağıda yazdıkları Haşîşîlerin radikal fikirler hakkında biraz fikir verebilir bakınız:

“M.S. 874'den, 1256'ya kadar orta doğuda İsmaililer son derece etkin olmuşlardı. Güçleri o denli artmıştı ki, 1164 yılında, İsmaili İmamı 2. Hasan, Ramazan ayının ortasında şeriatı kaldırdığını açıklamıştı. Oruç tutmanın yanısıra, namaz kılma ve diğer ibadet zorunluluklarının da kalktığını duyurmuştu. Oğlu, İmam 2. Muhammed de onun sistemini devam ettirdi. İslam dininin öngördüğü zorunlu ibadetlere ancak, Selçuklu yönetiminin, Bağdat hilafeti üzerindeki İsmaili baskısını kaldırması ile geçilebildi.”

Yine son zamanlarda işlenen bazı görüşe göre **Hacı Bektaş Veli** bir dai ve ayrıca batıda mevcut çoğu gizli cemiyetlerin Haşîşîlerden esinlendiği düşünülmektedir. Templiyerlerin Haşîşîlerden ne derece etkilendiği bilinmemektedir, ama bir etki olduğu kesin. Ayrıca günümüzde Michael Baigent ve Richard Leigh'in Tapınak Şövalyeleri – Mabet ve Loca gibi kitaplar Masonluğun kökeni bazı iddialara göre duvarcı loncalarda değil, Templiyer tarikatında bulunduğunu kanıtlamaktadır. Diğer bir İsmaili cemiyet olan Saflık Kardeşleri veya

İhvan-üs Safâ'nın Batıda Gül Haç'ın kaynağı olduğuna dair bir görüş de var. Cihangir Gener'e göre (Ezoterik Batını Doktrinler Tarihi⁷):

*“Hugs De Payens ve diğer Şövalyeler, davet üzerine, **Hasan Sabbah'ı** Alamut kalesinde ziyaret ettiler. Burada Sabbah'ın kurduğu sistemi gözleriyle gören Şövalyeler, örgüt ve Batını doktrin hakkında da ilk ağızdan bilgiler aldılar. Kudüs'e geldikleri sırada Katolik inancın en önde gelen savunucuları arasında yer alan Templiyerler, Hasan Sabbah ve Dailerini tanıdıktan, İsmaili öğretisini derinlemesine inceledikten sonra, Katolik inanç tarzından giderek uzaklaşırlar ve akılcılığı ön plana çıkaran Ezoterik doktrine bağlandılar. Templiyer'lerdeki bu inanç değişikliği, kurdukları güçlü örgüt sayesinde tüm Avrupa'ya yayılırken, Katolik kilisesinin de giderek zayıflamasına yol açtı. İsmaililerle ilişkileri Templiyerler'in tüm felsefesini değiştirmişti ancak bu ilişki, örgütün sonunu getiren suçlamayı da bünyesinde barındırdı. Templiyerleri yok etmek için bahane ararken Papalık, tarikatı "Müslümanlarla ilişki kurmak ve hatta Müslümanlaşmakla" suçladı.”*

S. Ameer Ali'ye göre “Avrupa'da dinsel ya da din dışı, tüm gizli örgütlerin oluşmasına yol açan temel kavramlar Haçlılar tarafından İsmaili'lerden alınmıştır. Tampliye ve Hospitalye şövalyeleri, Loyola tarafından kurulan Cizvit'ler gibi örgütlerin tümü davalarına kendilerini adayış biçimleri günümüzde asla görülemeyen özveri sahibi kişilerden oluşmuştur. Haşin Dominiken'ler, ılımlı Fransiskan'lar ve tüm kardeşlik örgütleri, ya Kahire'ye ya da Alamut'a ulaşacak biçimde geriye bağlanabilirler. Özellikle Tapınakçı Şövalyeleri, Büyük Üstad'ları, Prior'ları, dinsel adanmışlıkları ve hiyerarşik yapıları ile Doğu'daki İsmaili'lerle en güçlü benzeşmeyi gösterirler.”

1256 yılında Haran'ı yıkan, Bağdat'tı bir kül yığına döndüren, bir tek canlı bırakmayan Hülago han Haşşileri de silip süpürdü.....”

Cihangir Gener'in ortaya koyduğu tezlere göre, Hasan Sabbah Batı'daki kaynaklarda tanıtıldığı gibi kendi özel zevki için gençlerde kimyasal zihin kontrolü yapan, bir suikastçi asi gerilla lideri değil, aksine daha 11-12. yüzyılda Tapınakçıları bile etkileyen ve bazı bilimsel görüşlerin, ezoterik felsefenin Avrupa'ya yayılmasını sağlayacak kadar etkili ve güçlü, derinliği olan bir filozoftu. **Faik Bulut** da ‘ **Hasan Sabbah Gerçeği**’ isimli kitabında benzer görüşlere yer vermekte, **Hasan Sabbah'ın ve İsmailiye Tarikatının** Batılılar tarafından bilinçli olarak ve belli bir politikaya göre kötü tanıtıldığını, dezinformasyon yaptıklarını ve aslında bu tarikatın çok daha farklı bir kültürü, bilgi ağı, felsefesi, teknolojisi, bilimi ve derinliği olduğunu savunmaktadır⁸. Marco Polo'nun anılarında bile bu ağır dezinformasyon izini görmekteyiz. Aynı gerçeği önemli iki araştırmacı daha savunmaktadır. **Suat Parlar'a** göre de bu tarikat akılcı, bilimci, aydın, yenilikçi ve tüm dünyayı etkileyen niteliklere sahipti ve bu konuda Batılıların söylediklerinin bir kısmı doğru değildi⁹ :

.....”Böylece, eşitlikçisizci Mısır toplumunun gerçek büyüsel ve bilimsel bilgiye sahip seçkin bir azınlık zümre tarafından yönetilmesi gerektiğini savunuyorlardı. Böylece eşitlikçisizci Mısır toplumunun rahipler zümresinden, Pitagorasçı biraderliklere, Platon Akademisine dayanan bir zincirin halkasını oluşturuyorlardı. 1650'lerde İngiltere'de Royal Society'yi kuranların görünmez heyet ilkesi Hermesçi Gül-Haç zihniyetine dayanıyordu. Radikal aydınlanma ve mason reformasyonuna kadar uzayan bu süreçte, İsrail'in önceliğini ortaya koymak Newton'un bile temel hedefiydi’...

⁷ Cihangir Gener. **Ezoterik-Batını Doktrinler Tarihi**, Genişletilmiş 10. Baskı, Ankara: Piramit, 2004. S:183-205.

⁸ Faik Bulut. **Eşitlikçi Dervişan Cumhuriyetleri ve Hasan Sabbah Gerçeği**, İst.: Berfin Yay., 2. basım, 2002.

⁹ Suat Parlar. **Türkler ve Kürtler**, İst.: Bağdat Yay., S: 241-143. Karşılıklı söyleşi.

Parlar'ın bahsettiği bu grup **Pavlakiler** (Malatya civarındaki karışık etnik yapıyı içeren, Hristiyan orijinli bir oluşum ve grup, Bizans'a karşı amansızca savaşmışlardır¹⁰), **Zerdüşter**, **Zerdüşterin uzantıları** ve bu tarikatlarla sürekli bağlantı ve etkileşim içinde olan **Batinilerdi (Haşhişinler veya İsmailiye tarikatının kolları)**. Anadolu'da **Pavlakiler** de İsmailiye tarikatından etkilenmişlerdi. *Zerdüşterin, Pavlakilerin, Alevi bilgeliğinin, İsmailiye tarikatının, Budizmin, Mevleviliğin, Yeseviliğin, Ahiliğin ve Bektaşiliğin* birbirine geçtiğini ve birbirini sürekli karşılıklı ve eşgüdümlü olarak etkilediğini görüyoruz (burada Budizmin M.Ö. 6 yüzyılda, Zerdüştlüğün¹¹ ise M.Ö. 1400-1000 arasında devam ettiğini ve 10-13. yüzyıl arasında gelişen diğerlerine temel teşkil ettiğini unutmayınız!) . Etkilemenin bir silsilesinin İspanya üzerinden, bir akımının da Tapınakçılar aracılığıyla, Fransa, Almanya, Hollanda, İngiltere ve İskoçya'ya gittiğini görüyoruz. **Gül-Haç (ve Siyon Tarikati)** tarikatında bu fikirler ve yöntemler Vatikan'ın savunduğu fikirler karşısında birer DEVRİM olarak görülecektir. 11. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar süren gizli teşkilat Siyon Tarikati (veya Gül-Haç) ve onların büyük Üstadlarından **Leonardo da Vinci, Robert Boyle, Sir Isaac Newton, Victor Hugo** gibi ünlü bilim adamları ve yazarlar bu birikimden derinden etkileneceklerdir.

Gelecekteki çalışmalarda daha detaylı değineceğimiz gibi bu gizli tarikatların ve cemiyetlerin kurucularında bazı ortak özellikler mevcuttur. Bunlardan birisi de gerek cemiyetlerde, gerekse cemiyetleri kuranlarda psikoaktif otlara ve Farklı Bilinç Hallerine (Altered States of Consciousness) karşı ilginin çok fazla olmasıdır. Bilindiği kadarıyla, **Dai Hasan Sabbah ve fedaileri** (Batiniler, İsmaililer), **Christian Rosenkreutz** (Gül-Haç), **Nostradamus** (Gül-Haç), **Adam Weishaupt** (İllüminati), **Aleister Crowley** (OTO, Gül-Haç, Golden Dawn-Altın Şafak, Büyü kültleri), **Madam Blavatsky** (Teozofi Cemiyeti, Theosophy Society) vb. birbirinin benzeri psikoaktif maddeleri hem kendileri üzerinde, hem de müritleri üzerinde denemişlerdir.

¹⁰ **Pavlakiler**, (Paulikanlar, Paulicienler), bu grupların içinde Hristiyan veya lokal Batini (Ezoterik) etkilere girmiş gruplar bulunmaktadır. Suat Parlar'a göre, bu grupların Alevilerin iddia ettikleri gibi saf alevilikle bir ilişkisi yoktur (kişisel görüşme). Yabancı kaynaklara göre, ilk izlerine 652-872 arasında Anadolu'da rastlanmıştır, Dualist olmayan bir Hristiyan mezhebinden türemiş bir felsefeye sahiptirler.

¹¹ <http://tr.wikipedia.org/wiki/Zerd%C3%BC%C5%9Ft%C3%A7%C3%BCI%C3%BCk> (Son erişim 30 Ağustos 2007) **Zerdüşçülük, Zerdüştilik, Mecusilik** ya da yerel dilde **Mazdayasna**, **Zerdüş** tarafından kurulan ve M.Ö. 1400'den M.Ö. 1000'e kadar devam eden antik bir **İran** dinidir. Zerdüşçülük, tek Tanrı olan **Ahura Mazda** inanışını öğretir. Zerdüşçülüğün en önemli özelliği, en eski **tek Tanrılı** din olarak kabul edilmesidir. Fakat daha sonraları dualist bir din olmuş, dualizmin en tanınmış örneklerinden birini oluşturmuştur. Bu dinde müminlerin beden öldükten sonra dirilip **Ahura Mazda'nın** huzuruna çıkacağına ve orada sorgulanacaklarına inanılır. Bu dinin temelinde tanrı ve şeytanın savaşı yatar. **Zerdüş**, yeryüzündeki kavganın Tanrının ruhu **Spenta Mainyu** ile şeytanın ruhu arasında olduğuna inanırdı ve her inananın iyilik için savaşması gerekirdi. **Zerdüş**, **Gatalar** denen dörtlükler yazmıştı. Bu dörtlükler **Avesta** denen kutsal kitapta toplanmıştı. Bu yazılar **Zerdüş**'ün neye inandığını anlatan tek belgedir. Zerdüşçülükteki şeytan inancı ile batı dinlerindeki melek anlayışı arasında benzerlikler vardır. Zerdüşçülüğün İslamiyetin İran'da yayılmasına kadar devam ettiğine inanılır. MS 600 civarında Müslümanların **Pers** topraklarını ele geçirmesinden sonra bu dinin müritleri azaldı.

Hasan Sabbah hakkındaki çok detaylı ve doğruya yakın yorumlar, tarihçi ve arkeolog-araştırmacı, **İsmail Kaygusuz** tarafından verilmektedir¹². **Kaygusuz**, Batiniler hakkında, **Faik Bulut'un**, **Cihangir Gener'in**, **Suat Parlar'ın** Hasan Sabbah hakkındaki görüşlerini destekleyici detaylı bilgiler vermektedir:

....”İsmailileri anlatan en eski kaynaklardan biri, fakat çok acımasız bir İsmaili karşıtı olan **Ata Malik Cuveyni'nin** (1228-1283) tarihidir. Gerçek İsmaili inanç ve geleneklerini çarpıtmadan sorumlu odur. Bu Moğol tarihçisi, yakın bölgeden (Kazvinli) bir Sünni olarak İsmailileri dinsiz-kafir, sapkın sayan katledilmeleri gerektiğine inanan bir anlayış içinde Moğollara Alamut kalesinin yakılıp yıkılmasını öğütleyen ve yol gösteren kişidir. 200 000 cilt kitabın bulunduğu bilinen büyük Alamut kitaplığında aylarca inceleme yapıp, bunlar Şeriata aykırı, din düşmanlarının kitaplarıdır diyerek yakılmalarını istemiştir. Çeşitli Kur'an ve Tefsir kitapları dahil, işine yaraşanlara da el koyarak onlardan edindiği bilgiler sayesinde Dünya Tarihini (Cihanguşa) yazmıştır. Onun yüzünden Alamut Devlet arşivi, kitaplığı ve İsmaili Dai'lerinin yetiştiği Medreseler, Fedayin'in eğitilip yetiştirildiği eğitim-öğretim kurumları yakılıp yerle bir edilmiştir. Ama ne yazık ki, pek çok tarihçi ve araştırmacılar **CUVEYNİ** tarafından tasarlanmış hikayeleri, onun İsmaililere karşı düşmanca tutum ve davranışlarını yakından incelemedikleri için ürküntü duymadan benimsiyorlar....

.....”**Marco Polo**, Alamut'un yıkılmasından 16 yıl sonra 1273'de bölgeden geçmiştir. Kazvinde konakladığı bildirilmektedir. Ama o ne katliamdan kurtulup yer altına kaçmış İsmaililerden birisiyle konuşmuş, ne de hala kapkara kül ve kömür kaplı Alamut kalesini gezmiştir. O yalnızca Kazvinlilerin anlatıklarıyla yetinmiş, anlatılan masalları ve uydurma efsaneleri dinlemiş, bunları not etmiştir.....”

¹² İsmail Kaygusuz. **Hasan Sabbah ve ALAMUT**. İst.: SU yay., 2004. S: 13-16.

.....” İsmailili tarikatı bir terör örgütü ve terörist yetiştiren bir tarikat değildi, aksine Hasan Sabbah Savaştan nefret ederdi. Kendisini barıştan uzaklaştıracak şeylerden uzak dururdu. Gereksiz kan dökülmesine itiraz etti, fakat ezeli batını düşmanları onu savaş ateşinin içine ittiler. Ancak böylece büyük güçlerini göstererek, onu ele geçirebileceklerini sandılar. Hasan Sabbah, kötülük ve zararlı tohumlar saçan, saldırıya hazırlanan bencil yöneticileri öldürmeye ve kötülöklere kaynaklık eden nedenleri ortadan kaldırmaya sık sık başvururdu. Onlardan bazılarını öldürüp halkları savaştan kurtardı. İsmaili fedaileri yalnızca iktidarlarını artırmak için zulüm ve kırım yapan baskıcı yöneticilere, çevreye kin ve düşmanlık saçmayı sürdürenlere suikastler düzenlemişlerdi.....”

.....”W. İvanow’un iki cümlesiyle bağlayalım: Doğru bir görüş açısıyla fedailik, savaş gerillasının yerel bir biçimiydi... Bazı bilgisiz, fakat iddia bilim adamları tarafından yapıldığı gibi, fedailik (kavramı) içinde Nizari İsmaili öğretisinin en tanınmış organik özelliğini görmek, kesinlike namuslu olmayan bir tutumdur....”

.....”Kitabımızda İsmaililik inanç ve öğretilerini, tanınmış Suriyeli İsmaili yazar ve araştırmacılarından Mustafa Galib’in dediği gibi politik ve sosyal görünümünden hareketle, ancak tamamıyla tarihsel bağlamda incelemeye çalıştık. Açıkca söylememiz gerekirkı, bu çalışma sadece Alamut Nizari İsmaililiğinin ortaya çıkışı, İsmaili İmam ve büyük Dai’lerinin –özellikle Hasan Sabbah’ın inceleyip geliştirdiği İsmaili öğretileri, inançsal ve siyaset felsefeleriyle birlikte İmamların kutsal gölgesinde örgütlenmeleri ve devlet yapısı, büyüyüp yayılması, yıkılışı ve sonrası üzerinde kısa bir özetdir. Çünkü 20. yüzyılın başlarından beri İsmaililik üzerinde W. İvanow, Bernard Lewis, Henry Corbin, Mustafa Galib, Arif Tamer, G.S. Marshall, Hodgson, Farhad Daftary gibi pek çok bilim adamı ve araştırmacılar çeşitli dillerde yüzlerce ciltlik kitaplar yazdılar. Ne var ki, Türkçemizde bu konularda parmakla gösterilecek kadar az çalışma vardır.....”

.....”Günümüzde Nizari İsmaililiği, Alamut geleneğinden kısmen saparak, eski Fatimi Ortodoksizmine dönüş yapmış. Daha doğrusu kendilerini İsmaili Şiiler olarak tanıtan Nizari İsmaili Dai’leri ve cemaat önderleri, Kur’an İslami ile tarihsel Batını felsefe ve cemaat önderleri, Kur’an İslami ile tarihsel Batını felsefe ve öğretilerinin sentezi biçiminde bir yapılanmaya reforme etmiş görünuyorlar. Batını Dai’leri aracılığıyla taşınan öğretileri ve inanç kurumlarıyla Anadolu’da Batını Aleviliğın (ve de Bektaşiliğın) kökleşmesinde büyük çapta etkili olmuş Nizari İsmaililiği, bugün Şiiliğe biraz daha yakın durmakta olan tam 22 ülkede yaşayan İsmaili inançlı halkları gevşek şeriatlar da olsa Şiiliğe yakınlaştırması oranında Anadolu’da yaşayn Alevilikten biraz daha uzağa düşmektedirler.....”

İsmail Kaygusuz, Marco Polo’nun anlattığı masalların ve ‘Yaşlı Dağ adamı ve Cennet bahçesi’ masallarının tümünü reddediyor ve aslında bahsedilen vadide güzel bir ortam olabileceğinden, ama insanlara Cenneti göstermek için böyle bir yöntem kullanılmış olabileceğini kaynaklara dayanarak çürütüyor¹³. Haşhiş’in (Cannabis) ise o dönemdeki pek çok Sufi veya Ezoterik akımlar tarafından bilinç genişletici bir madde olarak kullanılmış olduğunu söylüyor¹⁴:

.....” Buna karşılık bir halüsinojen olan haşhiş (cannabis) 11. yüzyıldan beri Şamdaki Sufi çevrelerince yaygın kullanımdaydı ve onlar ortodoks din bilginlerinin nefretine maruz kalıyorlardı. Franz Rosenthal ‘The Herb: Hashish versus Medieval Muslim Society’ isimli yapıtında, bu konuda şunları söylüyor: Sufi kardeşlik örgütlerine mensup olanlar tarafından haşhiş kullanımı ve onların olasılıkla haşhiş kullanımının yayılmasındaki büyük rolü olmuştur. Bu yönde son kanıt olarak gösterilen çeşitli görüşler içinde asıl gerçekliğin bu olduğu kabul edilebilir...

¹³ İsmail Kaygusuz. **Hasan Sabbah ve ALAMUT**. İst.: SU yay., 2004. S: 35-41.

¹⁴ İsmail Kaygusuz. **Hasan Sabbah ve ALAMUT**. İst.: SU yay., 2004. S: 40-43.

... "Sufi toplulukları üyelerine Hashishiya deniliyor ve onlar arasında genel olarak as Hashish Al-Fukara (yoksul otu) adıyla tanınıyordu. Yine aralarında, Hashish başka adlarla da çağrılıyordu. Yemek azmettirici (hadim al-akvat), Düşünce uyandırıcı (Baithat al-fikr), çılgınlık-delilik kraliçesi (sultanat al-Junun), yeşillik (al-akhdar), kenevir kızı (ibnat al-Cunbus) vb..."

..." Nureddin Ali bin el-Cabbar "Qam al-Washin fi dhamm albarasshin" (1583'ten önce yazılmış) yapıtında hashish kullanan beşyüz civarında grup olduğunu ilk ortaya çıkardı. Hashisin Sufiler ve bu tasavvufi ve Batini alt kültürler tarafından kullanılması 11. yüzyıla kadar inmekteydi.."

Büyük olasılıkla bu yüzyıllarda bilinç genişletici, değiştirici maddeler ve otlar, Anadolu ve İran'daki pek çok tarikat ve alt kültür tarafından kullanılıyordu ve yasak değildi. **Melamilerin** de bu tip maddeleri kullandıklarından bahsedilir. Bu gelenek büyük olasılıkla Hindistan ve Afganistan'dan İran ve Anadolu'ya geçmiştir. Bilindiği üzere bu kültürlerde çoklukla kullanılan Nargile'nin ilk hedeflerinden birisi de tütün içmek değil, bu tip otları farklı sıvı ortamlarından (su, şarap, alkol, süt, sıvılaştırılmış bal vb.) geçirerek etkilerini değiştirmektir.

Hasan Sabbah ve Batiniler detaylı olarak bu dizideki kitaplarda ele alınacaktır.